

Aanwezig Voorzitter: De heer T. Kaffa Raadsleden: De heer E. van der Veer Mevrouw E. Woudstra De heer R. Veerman Mevrouw W. van der Weij De heer H. Verbrugh De heer D. van Dam Mevrouw I. Jansen-Dirkx De heer A. Zoghbi Mevrouw L. Oude Alink De heer M. van 't Eind	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer M. Keijzer De heer D. Cupedo De heer G. Kruger De heer E. Braam Mevrouw A. Prenger De heer M. van Enk Mevrouw H. van Schie De heer M. Ezinga De heer J. Loof Mevrouw M. ten Brummelaar De heer E. van der Baan
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder L. Bentvelzen Wethouder S. van de Waart Wethouder G. van Malsen Wethouder M. Wit Wethouder W. van Damme	Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Aanwezige leden van dit gezamenlijke Forum Stad en Samenleving, ten behoeve van de zienswijzen van de gemeenschappelijke regelingen. Welkom. Het is vandaag 10 juni. Wij gaan vandaag in dit Forum onze zienswijzen behandelen. En dat wil ik ook even benadrukken dat we deze vergadering echt voornamelijk inhoudelijk over de zienswijzen het gaan hebben. Eventuele vragen buiten deze zienswijze om met betrekking tot beleid of andere dingen, denk ik, dat die niet van toepassing zijn hier vanavond. Kan ieder zich in dat verhaal vinden? Mooi, prettig. Mochten er tekstuele wijzigingen in zienswijzen moeten komen, dan zal dat via een amendement moeten en dat mag tijdens de raadsvergadering van 19 juni 2025. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank, heel graag, maar wel één puntje van orde daarover. Ik zag ook wat verschrijvingen, dubbele werkwoorden en dat soort dingen. Als het daarop gecontroleerd wordt, hoeft ik die dan niet per amendement te doen?

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, zulke tekstuele dingen hoeven wij niet op die manier te gaan doen. Iedereen heeft weleens een dikke vinger, dus dat mag best wel geregeld worden. Juist, als u die heeft, stuurt u ze dan vooral toe, dan zorgen we dat dat verwerkt wordt.

2. Algemeen spreekrecht

De voorzitter: Goed, dan gaan we naar punt 2 van de agenda, het algemeen spreekrecht. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Nog een punt van orde. Je had het over ... Voorzitter, u had het over, sorry, 19 juni voor de zienswijzen. Volgens mij is dat 24 juni, 19 juni is een reguliere raadsvergadering.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel, mijnheer de griffie. Dank u wel, mijnheer Van 't Eind, 24 juni inderdaad. Dan gaan we naar algemeen spreekrecht van de inwoners. Er hebben zich vandaag geen insprekers gediend, dus dat punt kunnen wij als behandeld beschouwen.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar het vaststellen van de agenda. Kunnen we de agenda bij deze vaststellen? Ja, mooi.

4. Mededelingen college

De voorzitter: Mededelingen uit het college. Ik kijk even naar het college. Mevrouw Bentvelzen, ga uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, voordat er misschien wordt gesuggereerd dat ik informatie achterhoud, dacht ik: het is misschien goed om te laten weten dat het Knaaghof, die momenteel druk bezig is met haar verhuizing, iets uitstel heeft gehad van de verhuizing. Dus als u het een en ander ziet gebeuren daar op het terrein, klopt dat. Ze hebben uitstel gehad tot 31 juli.

De voorzitter: Dank u wel. Daar zullen de dieren blij mee zijn.

5. Zienswijze concept Begrotingswijziging 2025 SbjH en concept Begroting 2026 SbjH RA 25 028

De voorzitter: Dan gaan wij naar agendapunt 5, zienswijze concept begrotingswijziging 2025 van het Servicebureau Jeugdhulp en conceptbegroting 2026 Servicebureau Jeugdhulp, RA 25 028. Een hele mond vol. Ik ga even het rondje maken of er wat vragen zijn, inhoudelijk over het tekstuele. Begin ik even bij mijnheer Van 't Eind, PvdA. Mijnheer Van der Veer, u zat aan het eind.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de stukken van de GGD Veilig Thuis Haaglanden. Wacht even.

De voorzitter: Dat is agendapunt 5. Kom ik straks wel even bij u terug. Mevrouw Woudstra. Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad Servicebureau. We zijn heel veel bezig met inkoop. Als je kijkt naar deze zienswijze, hebben wij daar eigenlijk geen vragen over en zijn wij heel blij dat het op dit moment, dat ze vooruitkijken op wat komen gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Rijswijks Belang, ga uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Nee, geen aanvullende punten. Wij sluiten ons aan bij D66. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jansen-Dirkx, ga uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. In eerste instantie natuurlijk dank aan de ambtelijke organisatie voor het opstellen van deze zienswijze voor ons als raad, want dat is natuurlijk wel zo. We zien dat er financieel uitdagende tijden zijn. En de kwaliteit mag dan niet in het gevaar komen. En dat we het fijn vinden om te merken dat het Servicebureau hier zijn steentje bijdraagt en ons scherp houdt op wat wel en niet realistisch is. Dan hebben we nog wel een puntje van aandacht, als het gaat om de samenwerking tussen de negen gemeenten en in deze regeling en de rol van Den Haag. Want daar wordt inderdaad gesproken over risico's en ik ga toch buiten mijn boekje, voorzitter, want ik wil toch iets weten daarover van de wethouder als het gaat om het Haags toekomstperspectief. Want er was berichtgeving via Omroep West een maand geleden en de Jeugdbondsman was vernietigend in dat onderzoek naar de nieuwe werkwijze. En aangezien dat ook risico's met zich meebrengt, ben ik toch benieuwd hoe de wethouder hier tegenaan kijkt en wat zij daarover hoort in het BOJ, aangezien de wethouder vanuit Den Haag daar ook zitting in heeft. Dus graag hoor ik dat van de wethouder. Daarnaast wordt er opgeroepen om in 2026 de nieuwe raden direct in te werken in de complexe wereld van Jeugdzorg. En via deze weg wil ik laten weten dat ook het platform H9 hier een rol in kan spelen. We werken hier graag in samen met het Servicebureau om een goed document te maken. En misschien kan de wethouder deze boodschap meenemen naar het eerstvolgende BOJ. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van GroenLinks, niet?

Mevrouw Oude Alink: Nee hoor, dank u.

De voorzitter: Dank u. Fractie Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk heeft geen vragen over deze zienswijze.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van het CDA, nee. Fractie van de VVD, niets, mooi. Geef ik het woord heel even kort aan de wethouder.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank.

De voorzitter: Excuus, mijnheer Van der Veer, wilde u nog even? Ik had u nog even aan het einde geparkeerd.

De heer Van der Veer: Ja, ik heb wel een bijdrage, maar ik kan hem even niet voor me halen.

De voorzitter: Dan doen we het in de tweede termijn nog even. Dan heeft u nog even de tijd.

De heer Van der Veer: Is goed.

De voorzitter: Ga uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Er wordt mij gevraagd om een reflectie voor de keuzes van mijn collega's in het Haagse. Goed, inhoudelijk ben ik daar niet bij betrokken, hoe zij dat daar organiseren op lokaal niveau. Ze hebben Kracht en Rndom jou bedacht en daar allerlei consortia omheen gebouwd. En dat gaat zoals het gaat. En u leest dat zelf ook. Ik begrijp dat de grote transformatie die ze daardoor maken niet zonder hobbels verloopt. En het college van Den Haag heeft dan ook zelf een reactie gegeven op het rapport van de gemeentelijke Jeugdbondsman. Dat rapport heet: help hoe kom ik aan Jeugdhulp? Dat zegt al wel genoeg, denk ik. Daarin wordt

toegelicht, in die reactie vanuit het college uit Den Haag, hoe de aanbevelingen zijn in dat stuk en hoe ze daar opvolging aan geven. En of het nu echt een oplossing is voor besparingen, besparen is ook daar bij mijn weten nooit per se het uitgangspunt geweest. Het gaat er vooral om de jeugdhulp beter en efficiënter te organiseren. En transformaties van deze omgang gaan gepaard met uitdagingen, maar ook met kansen om het systeem zelf te verbeteren en daarmee duurzamer te maken voor de toekomst. Zoals u zelf refereerde, is op 14 mei 2025 het rapport Help kom ik aan jeugdhulp gepubliceerd. Dat is een stuk onderzoek wat tot stand is gekomen in samenwerking met de Universiteit Leiden. Zij hebben onderzocht hoe het gesteld is met de rechtsbescherming van jeugdigen en hun ouders bij de toegang tot de jeugdhulp. En op basis van klachten die zijn ontvangen tussen 1 januari en 1 juli 2024 is dat gebeurd. En klachten die daarna zijn binnengekomen tot met 1 april 2025 zijn in later stadium ook door de Jeugdbondsman aan het onderzoek toegevoegd. In het rapport wordt expliciet gesteld dat op basis van deze aanpak geen algemene uitspraken gedaan kunnen worden over hoe vaak in bepaalde situaties het zich voordoet, noch over de ontevredenheid dan wel tevredenheid van ouders en jeugdigen. De uitkomsten bestaan dan ook uit een aantal aandachtspunten met betrekking tot diezelfde rechtsbescherming bij toegang tot de jeugdhulp. Voorzitter, we bespreken dit regelmatig in H9-verband. De H8 kiest voor een iets andere aanpak, maar daar zijn jullie natuurlijk flink over bijgepraat de afgelopen periode. En ik denk dat we de lessons learned, waar ik altijd op bevraagd wordt in deze raad, trek je lessen uit andere gemeenten wat die doen, als die al voorlopen, et cetera. En dat doen we, zeker ook als het gaat om hoe Den Haag momenteel de jeugdhulp lokaal organiseert.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik heel even naar het Forum. Behalve mijnheer Van der Veer, heeft er iemand anders nog behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Jansen-Dirkx. Dan wil ik eerst mijnheer Van der Veer de kans geven.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. De zienswijze Servicebureau Jeugdhulp. Complimenten voor de verbeterslag die is doorgezet in de lijn met de ambities van het Servicebureau. De verbeteringen zijn duidelijk en zichtbaar. Gemeente en Servicebureau staan voor een forse uitdaging in de komende jaren wat betreft de financiële agenda. Dit betekent dat het servicebureau er nog een tandje bij moet zetten om de gewenste besparing te realiseren. Dit verwachten wij ook en daarbij is goed overleg met aangesloten gemeenten over de te realiseren posten op de begroting meer dan ooit noodzakelijk. Gemeente en Servicebureau staan samen aan de lat voor de solide financiën en efficiënt werken. Daarbij is grip op de inkoop een wezenlijk belang, zonder daarbij de kwaliteit van zorg los te laten. De positie en de keuzes van de gemeente Den Haag hebben gevolgen, ook voor onze gemeente. Elkaar informeren en samen koers zetten, is nu meer dan ooit in het belang van alle gemeenten. Goed dat in de zienswijze hier nadruk op ligt. Voor de PvdA is de NVI een belangrijk uitgangspunt. We gaan ervan uit dat dit ook geldt voor het Servicebureau, maar dit is te weinig verantwoord in de nieuwe begroting. Dus eens met de zienswijze, die op dit punt nog extra aandacht hiervoor vraagt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag nog een reflectie, het is eigenlijk een soort van toezegging, willen van de wethouder als het gaat om het overdrachtsdocument voor de nieuwe raad en de samenwerking met het platform.

De voorzitter: Mevrouw Bentvelzen, ga uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Allereerst heer Van der Veer dank voor uw reflectie op de zienswijze. Volgens mij heb ik geen verdere vraag gehoord. Het Servicebureau tandje erbij, eens. Ze doen echt hun best. Eind juni heb ik als voorzitter van de GR, van de gemeenschappelijke regeling, de

eer om de laatste ronde sollicitatiegesprekken te doen voor een nieuwe directeur. U weet allen dat daar nu een interim-directeur hard aan de slag is. Maar goed, het is altijd fijn als er een vaste kracht zit die dan met slagkracht en zijn of haar organisatie door kan. Dus daar heb ik alle vertrouwen in. En voorzitter, ik was inderdaad helemaal het aanbod van mevrouw Jansen-Dirkx vergeten. Dus dat is heel lelijk. Sorry, daarvoor. Ik heb ambtelijk begrepen dat ze ontzettend goede ervaringen hebben gehad op 16 mei jongstleden en ook met beide handen aangrijpen om te kijken hoe we de voorbereiding voor de nieuwe raden met elkaar kunnen vormgeven. Dus ik zal dat meenemen naar het komende BOJ ook.

De voorzitter: Perfect, dank u wel. Wat mij betreft hebben we dit agendapunt afgesloten. Is mijn vraag nog: kunnen we dit als akkoordstuk naar de vergadering brengen? Ja, mooi.

6. Zienswijze begrotingswijziging 2026 en begroting 2026 GR GGD en VT-Haaglanden RA 25 031

De voorzitter: Dan krijgen we agendapunt 6, zienswijze begrotingswijziging 2026 en begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden RA 25 031. Beginnen we voor de verandering aan de andere kant. Fractie van de VVD, heeft u daar iets over? Nee. Fractie van het CDA? Nee. Fractie Beter voor Rijswijk? Nee. Fractie GroenLinks?

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Ik wil daar best iets over zeggen, maar eigenlijk vooral dat wat er in de zienswijze gevraagd wordt dat dat heel mooi aansluit op de vragen die ik eigenlijk ook had. Bijvoorbeeld het meer inzichtelijk maken van bepaalde risico's van bezuinigingen en effecten daarvan op de inwoners. Dus ik vind het een goede zienswijze.

De voorzitter: Dank u wel, voor deze toevoeging. Fractie van Wij. Rijswijk, ga uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me inderdaad deels aan bij de woorden van GroenLinks. Inderdaad de risicoanalyse daar kijken wij met grote interesse naar uit. Want het is natuurlijk wel zorgelijk om te zien dat ze aangeven, zowel GGD als Veilig Thuis, dat ze het lastig vinden om de voorgestelde bezuinigingen te vinden binnen de begroting. Eigenlijk ook hun taken daardoor moeilijker uit kunnen voeren. Dus dat is wel een zorgelijk puntje. En we vinden het eigenlijk met name als het dan gaat om die taken om dan bepaalde dingen dan vooruit te schuiven, dan zien we dan het investeren in lokale teams. Dat is nu juist een punt waarvan ik denk: daar moeten we nu juist wel op investeren, omdat als we het hebben over bijvoorbeeld code rood meldingen dan zou dat expertisedeel heel erg van pas zijn. En dan eigenlijk een kleine reflectie van het college. Hebben zij misschien nog andere punten waarvan zij zegt: dat zien wij ook als een heel groot risico? Daar zou ik dan ook graag wat van willen horen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van Rijswijks Belang. Geen aanvullende vragen. Fractie van D66.

De heer Veerman: Zeker. Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook goed gelezen naar de stukken. Ik wilde twee dingen of drie dingen eigenlijk melden. Een, het is goed dat ze uitleg geven over waarom ze de bezuinigingstaakstelling niet behaald hebben. Dat hebben wij vorig jaar met hun afgesproken. Er worden ook geen consequenties aan gegeven dat ze de cao-onderhandelingen die ze gemist hadden. Wat ik wel heel vreemd vind, want de GGD bestaat uit 25 regio's en je zou verwachten dat GGD Utrecht, het landelijk kantoor daar, hun partners hier in deze over informeert, omdat de anderen daar ook mee te maken hebben. Dat is blijkbaar niet gebeurd. Dat vind ik wel heel erg slordig eigenlijk. Maar dan zie je ook niet dat ze een inhaalslag maken in deze begroting, want die taakstelling hebben we niet voor niets gezegd. We moeten bezuinigen. Dat hebben we ook tegen

hen gezegd. Nu zie je dat het meer geld gaat kosten, maar je ziet niet hoe ze de inhaalslag verder gaan verruimen en gaan inhalen. Dat vind ik wel jammer eigenlijk. Misschien dat we dat nog zouden kunnen melden, maar dan moeten we een amendement maken, denk ik. Dus dat is ook weer niet zo, kost ook weer heel veel tijd, maar ik wil dat wel meegeven aan de GGD. En misschien kan dat tot de wethouder, tot het bestuur komen. Dat is een punt. Dan twee, ook door de taakstelling, maar ook de bezuiniging die wij hebben getroffen, komen een aantal dingen in de knel. Ik hoorde al en dat vind ik een hele goede inderdaad die lokale teams, want daar moeten ze echt mee aan de slag gaan. Ze zijn ook landelijk met een aantal pijlers bezig de GGD in andere regio's om te kijken hoe ze dat kunnen doen, hoe ze betere voorziening kunnen treffen om lokale teams daarop op in te zetten en de GGD ook lokaal meer actief te kunnen worden in de toekomst. Dat is heel prima. Hartstikke goed, maar daarnaast zien we ook nog dat er door het Rijk bezuinigd is op de dalende vaccinatiegraad, de pandemische paraatheid zijn minder middelen voor beschikbaar. Dat zijn natuurlijk wel slechte zaken als we het over preventiebeleid hebben ook vanuit de GGD, waar we eigenlijk en masse eigenlijk ook als gemeentes moeten ageren naar het Rijk toe, maar dat is lastig. Maar het is wel zorgelijk. Dus ik vind wel dat we daar zien dat er zorgen zijn om dat in de gaten te houden. En zeker ook de vaccinatiegraad, die dalende is. Dat is een aantal jaren natuurlijk al zo en die extra middelen waren juist bedoeld om dat weer op peil te brengen. Dus dat vind ik zorgelijk. Dus die twee punten wil ik ieder geval ook nog meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van PvdA?

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het stuk van de GGD Veilig Thuis. Naast een efficiëntieslag die wij waarderen, is de bezuinigingsopgave te weinig uitgewerkt. Er staan forse maatschappelijke opgaven tegenover. Dat ziet de PvdA-fractie ook. Maar daarom is een effectieve regionale aanpak met ook inzet van lokale expertise van wezenlijk belang, want iedere deelnemende gemeente heeft zelf ook stappen gezet. Bijvoorbeeld in het kader van voorkomen van vrouwenmoord. Betere voorlichting, vaccinatie, et cetera. Maak hier vooral gebruik van. Goed dat mentale gezondheid van kwetsbare groepen beter op de agenda staat. Ook hier geldt, lokaal maatwerk is belangrijk, zeker ook om diverse groepen in de gemeente en wijken te bereiken. Fijn dat de wachtlijst Veilig Thuis is gedaald, maar we zijn er nog helaas niet. Huiselijk geweld is een thema dat in Rijswijk veel aandacht en inventarisatie van expertise en inzicht heeft opgeleverd bij hulpverlening en zorg. Daarbij is inzet van deze expertise wat betreft de PvdA-fractie zeer wenselijk, omdat daardoor ook relevante lokale kenmerken kunnen worden meegenomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan het college.

Mevrouw Bentvelzen: Ik ga wel eerst. Voorzitter, wij doen dit samen. Dat is heel leuk.

De voorzitter: Een duo-functie.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, een duo-functie. Ik doe Veilig Thuis en mijn collega Wit doet de GGD. Dan zijn we ook altijd verknocht aan elkaar om vooroverleggen te doen en kunnen we elkaar goed vervangen en zo. Risico's bij Veilig Thuis. Fenomeen. Daar wordt een beetje meer reflectie van mij gevraagd eigenlijk. Of wat voor risico's ik nog meer zie dan hier in de zienswijze worden omschreven. En er werd al aangegeven door volgens mij de PvdA, ik ben ook heel erg blij dat die wachtlijsten aanzienlijk gedaald zijn. Maar er zijn nog steeds wachtlijsten en ieder kind die op een wachtlijst staat voor Veilig Thuis is er een te veel. Dus dat moeten we niet willen. Daar wordt ook nog steeds heel hard aan gewerkt. En ik denk dat ik daarmee ook gelijk het risico beetpak. En dat heeft gewoonweg te maken of tenminste gewoonweg is misschien niet de juiste woordkeuze, maar dat heeft te maken met de arbeidsmarkt waarin we ons begeven. En we hebben nu behoorlijk wat kunnen werven en gelukkig ook wat mensen die op hun plek zitten en het bij mijn weten naar hun zin hebben. Ik spreek

ze zeker niet allemaal van de uitvoering, maar we hebben ook een hele grote doorloop gehad een hele tijd. Wat ook wachtlijsten heeft gecreëerd. En dat is natuurlijk gewoon de tendens van de arbeidsmarkt en dat blijft een risico, zeker voor Veilig Thuis. Mensen die daar werken, die maken veel mee, zien de meest nare dingen. Zien ook mooie dingen, omdat ze dan zaken weten op te lossen, stappen vooruit weten te zetten. Maar je moet daar wel maar kunnen staan. Dus ik heb altijd heel veel respect voor de mensen die bij Veilig Thuis werken, omdat je dan toch niet het leukste gedeelte van werken met kinderen ziet. Dat gezegd hebbende, voorzitter, is volgens mij ... Er is nog iets gevraagd over lokale teams of het in investeren van lokale teams of het niet meer investeren in lokale teams. Het is niet zodat we helemaal niet gaan investeren in lokale teams. Sterker nog, het moet. We hebben het daar vorige week natuurlijk nog over gehad in een bespreking over de inkoopstrategie onder andere. Maar dat er vanuit de VNG ook voortgeborduurd wordt op die lokale teams. Daar is Veilig Thuis ook onderdeel van. Er zijn aandachtsfunctionarissen specifiek op een aantal zaken klaargestoomd en dat wordt nog steeds gedaan. Hier intern wordt er heel veel gedaan door medewerkers, de meldcode bijvoorbeeld onder het voetlicht te krijgen, op allerlei verschillende vlakken van de uitvoering. Dat als je wat ziet, dat je verplicht bent die melding te doen, dat we ook uitleggen waarom dat is en dat dat niet alleen vanuit de functies als je in het jeugdteam werkt. Dus daarin is er veel aandacht vanuit Rijswijk in ieder geval voor toch die investeringen in de lokale teams, zover als dat we kunnen. En dat heeft ook te maken met de kwaliteit en de scholing van de medewerkers die er zijn. En daar doen we echt alles aan. Voorzitter, dan geef ik graag nu het woord aan mijn collega.

De voorzitter: Ga uw gang, mijnheer Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de ondersteuning van de zienswijze door de raad. De zorgen die u heeft, die u breed heeft, die heb ik ook en die hebben wij als algemeen bestuur en dagelijks bestuur ook. Dus we hebben ook daadwerkelijk echt bijna de afgelopen jaar elke vergadering gevraagd om inzichtelijk te maken wat nu de gevolgen zouden zijn. De kaderbrief die wij gestuurd hebben als gemeente en als regiogemeenten, die hakt er bij alle gemeenschappelijke regelingen behoorlijk in. En als je dan tegelijkertijd al bezuinigingen van de Rijksoverheid krijgt, zoals bijvoorbeeld op pandemische paraatheid, dan zitten daar uitdagingen. Zeker gezien inderdaad de lage en dan echt lage vaccinatiegraad in Rijswijk. Niet alleen Rijswijk, trouwens ook Den Haag, maar Rijswijk staat er zeker niet goed op wat dat betreft. Dus die zorgen die blijven wij ook uiten en daarom hebben we ook gevraagd juist om die duiding van wat dan dit soort bezuinigingen zouden geven, wat de risico's daarvan zijn en wat de gevolgen daarvan zijn. En uiteindelijk zullen we dan als algemeen bestuur een besluit nemen of wij die risico's verantwoord vinden of dat we zeggen: dan maar niet die 6,2 procent, want dit gaat te ver. Dat zou natuurlijk kunnen. De keus moet nog gemaakt worden richting de begroting. De GGD heeft inderdaad de cao-wijziging niet correct verwerkt, ze hebben hem wel verwerkt maar niet correct verwerkt. Ze zijn er wel op geattendeerd, maar helaas daar een fout in gemaakt. Slordig, ben ik met u eens. Maar gelukkig gaat het niet om enorme bedragen, maar het is wel ... Ze zijn ervan op de hoogte. Ik ga ervan uit dat het niet nog een keer gebeurt. U zegt ook: er wordt geen inhaalslag gemaakt op dit moment. Nee, ik denk ook, zoals het er nu bij staat, die 6,2 procent, de bezuiniging die er nu ligt, er komt dus nog een extra pakket bij op gebied van gezondheidsbevordering, publieksinformatie, algemene staftaken. En dat is voor nu even wat het is. Ik denk een inhaalslag nu nog vragen verdergaande dan het pakket wat er nu ligt, lijkt me gewoon absoluut onverantwoord. Laten we eerst maar eens kijken waar we 3 juli, als wij de volgende algemeen bestuursvergadering hebben, waar de GGD dan mee komt en of we daarin een besluit kunnen nemen richting de begroting. Voorzitter, ik denk dat ik alle vragen daarmee beantwoord heb. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even of er behoefte is aan een tweede termijn? Nee. Mooi, dan kunnen we dit agendapunt afsluiten. Dit mag als een akkoordstuk naar de vergadering? Ja, mooi.

7. Zienswijze MRDH begroting 2026, zienswijze beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, zienswijze MRDH, begroting 2026 en de zienswijze beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen. Ik ga het even anders doen. Is er iemand die daar het woord op wil voeren? Mevrouw Woudstra en mijnheer Loof. Dan gaan we gewoon wel het hele ... Precies het punt waar iedereen het woord over wil voeren. Dan begin ik gewoon eens achterin bij mijnheer Van 't Eind, ga uw gang.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, dank u wel. Wij vinden dat er een goede zienswijze ligt. Grootste zorgpunt is natuurlijk die voorgenomen korting op de brede doeluitkering. En we weten ook dat de MRDH ook samen met de Metropoolregio Amsterdam daar hard op aan het lobbyen is dat dat geen doorgang vindt. Wij zijn en dat wilde ik wel even, want we hebben ook even gelezen, wat gebeurt er nu als die wel doorgevoerd wordt? Want het is natuurlijk goed dat er op gelobbyd wordt, maar wordt er ook op voorbereid op het moment dat die wel doorgevoerd wordt? Want dat gaat natuurlijk een ingewikkelde discussie ook opleveren binnen het samenwerkingsverband van de MRDH. Dus wij zijn blij in dat opzicht dat er in de zienswijze is opgenomen dat de MRDH ook opgeroepen wordt om ook te gaan kijken naar wat gaan we doen als die korting wel doorgang vindt? Maar voor de rest ligt er een goede zienswijze, wat ons betreft.

De voorzitter: Dank u wel, Dan geef ik graag woord aan mijnheer Loof, VVD.

De heer Loof: Dank u wel, voorzitter. Fijn om te zien dat in de zienswijze de ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan wordt genoemd. En ook het verbeteren van het ov in Rijswijk buiten. Ik had nog wel een vraag aan het college of dit nu ook een goede plek zou zijn om in de zienswijze iets op te nemen over de Vlietlijn, aangezien die in de begroting wel meerdere keren wordt benoemd en het college ook wel het standpunt van deze raad over de Vlietlijn bekend is. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag een hand omhoog gaan van de fractie Rijswijks Belang, ga uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Ik was nog even met de buurvrouw aan het overleggen of dit een vraag was die ik hier kon stellen of dat die toch te politiek was.

De voorzitter: Daar komen we vanzelf achter.

Mevrouw Ten Brummelaar: Ik wilde net zeggen: ik ga een goede poging doen en wellicht mag ik door voor de koelkast vanavond. Maar op zich zijn we tevreden met de stukken van de MRDH, al zouden we nog wel graag zien dat er meer aandacht besteed wordt aan verkeer en ov in Rijswijk. Neemt niet weg dat we ook hebben gelezen en daar komt hij, dat de VRI's zijn aangepast naar iVRI's. En dat wij benieuwd zijn of er daarna nog een meting heeft plaatsgevonden in hoeverre dat ook de verkeersdoorstroming heeft verbeterd binnen Rijswijk.

De voorzitter: Dat is wel heel technisch. Die zou ik schriftelijk indienen, denk ik, voor een reguliere raadsvergadering, omdat die echt sec inhoudelijk over de tekstuele items gaan wat betreft de zienswijzen.

Mevrouw Ten Brummelaar: Prima, dan ga ik hem terugleggen bij de fractie en dan gaat hij mee naar de vergadering.

De voorzitter: Doe ik eerst mevrouw Woudstra, D66 ga uw gang.

Mevrouw Woudstra: iVRI is altijd leuk, Intelligente Verkeersregelininstallaties. Ik ben ook heel benieuwd naar de antwoorden. MRDH, de vragen zijn al gesteld door GroenLinks. Daar sluiten we ons graag bij aan. Hier zit ook het economisch vestigingsklimaat in voor de MRDH. We zien dat de bijdrage naar beneden gaat, dat MRDH van alles doet om te zorgen dat we toch er wat aan kunnen blijven doen voor het economisch vestigingsklimaat. We willen hier nog benadrukken dat we moeten oppassen dat er wel iets overblijft om ook met de MRDH aan economie te besteden en we ook kunnen zorgen dat we in de regio focus houden tussen de verschillende bedrijventerreinen en wat nutteloze concurrentie tussen bedrijventerreinen of nutteloze concurrentie tussen overheden, lijkt ons niet handig. We hopen dat daar geld voor blijft. Dat is nu wel te zien, dus daar zijn we blij mee.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer, heeft u buiten de vragen die al schriftelijk beantwoord zijn nog aanvullende vragen?

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde het college bedanken voor de mooie zienswijze en de beantwoording van onze vragen.

De voorzitter: Perfect, dank u wel. Dat is een mooi compliment. Dan geef ik graag het woord aan het college. Ga uw gang.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Bij afwezigheid van de burgemeester, die zitting heeft in het AB, neem ik de beantwoording op mij van deze zienswijze. Ik bespeur dat er niet heel veel vragen zijn. Er zijn wel veel vragen van de heer Van der Veer beantwoord en die sluiten eigenlijk ook wel aan bij wat mevrouw Ten Brummelaar toch een beetje ter sprake bracht. What is in it for us? Krijgen wij wel genoeg geld? Ja, dat is een legitieme vraag natuurlijk om te stellen, maar je zou ook kunnen denken: weegt ons individuele belang als Rijswijk zwaarder dan het collectieve belang van de regio, van de bereikbaarheid van de regio als het gaat om ov of wel over het economisch vestigingsklimaat? Waarbij we toch vooral afhankelijk zijn van de Rotterdamse haven en de Haagse bedrijvigheid qua overheidsdienstverlening. Dus dat vind ik nog wel iets denk ik waar we misschien op een later moment eens over zouden kunnen van gedachten wisselen. Die lobby die korting op de BDUR, dat is natuurlijk compleet ongewenst en daar staan wij zeker niet achter en daar voeren we ook actie tegen, net als u eigenlijk. Dus wij hopen ook dat die niet doorgaat, maar vooralsnog heb ik nog geen geluiden gehoord. Ik hoor heel veel geluiden uit Den Haag, maar niet hierover. Dus we hopen wel wat meer duidelijkheid te krijgen in juni. Zo is dat in ieder geval toegezegd in een brief van de minister van Binnenlandse Zaken afgelopen december. Dus dan kunnen we daar wat meer naar kijken. Dan aan de VVD. Is dit een plek om iets op te nemen over de Vlietlijn? Ja, dat zou een plek kunnen zijn, want het staat immers in de begroting. De vraag is dan wel wat u dan wil en hoe u dat dan in die zienswijze wil verwoorden. Ik denk dat we daar ook afspraken over hebben gemaakt met de raad, wanneer er hier weer besluitvorming komt, maar zou het hier een plek zijn om er iets over op te nemen? Ja, wat weet ik niet, maar het kan wel. Dat in antwoord op die vraag. En economisch vestigingsklimaat, mevrouw Woudstra heb ik net al even op gereflecteerd. Het staat ook in de beantwoording. We hebben natuurlijk een projectbijdrage. Dat is allemaal aan criteria hoe je daar in aanmerking voor komt. We hebben ook een aantal projectbijdragen binnen binnengehaald als Rijswijk, maar is dat dan het doel om maar projecten binnen te halen en te schuiven? Nee, volgens mij is het doel groter en dat is de economische potentie van deze regio te verbeteren. Dus dat is wel een spanningsveld waarin we zitten, ook met de vorming van de economische visie op MRDH-niveau. U zit in de adviescommissie, u zult daar ongetwijfeld bij betrokken zijn. Dat even in antwoord op de vragen en opmerkingen in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Perfect, dank u wel. Mijnheer Loof, mocht u er wat over opgenomen willen hebben, dan kunt u uiteraard amenderen, zoals ik tussen de woorden door hoorde. Ik denk dat alles duidelijk is. Geen behoefte aan een tweede termijn? Mooi. Deze mag als akkoordstuk naar de raad.

De heer Loof: Met de opmerking, dat mocht er een amendement komen, dan wordt het verder besproken.

De voorzitter: Uiteraard.

De heer Loof: Verder akkoord.

De voorzitter: Daar leidde ik hem een klein beetje mee in, maar inderdaad, mocht er een amendement komen, dan gaan we hem nog bespreken.

8. Zienswijze begroting 2026 Omgevingsdienst Haaglanden

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 8, zienswijze begroting 2026 Omgevingsdienst Haaglanden. Ik zie één vinger. Zijn er mensen die woordvoering ... Ja, dan begin ik met mevrouw Woudstra, ga uw en dan mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Woudstra: Met dank ook aan de PvdA voor het stellen van vragen alvast. Er zaten een paar dingen die wij ook wilde zeggen ook in, maar dat was heel mooi beantwoord. We zijn het eens om de kwaliteit van het werkpakket en de afspraken over het werkpakket te houden zoals die zijn. Wij zien niet dat de Omgevingsdienst nu inderdaad heel hard terug kwam, omdat ze dan de kwaliteit niet kan leveren die we wensen. Juist omdat er een inzet is geweest op een goede Omgevingsdienst. Dus dat willen we graag nog onderstrepen, dat we het daarmee eens zijn. Bij digitalisering kwamen we niet helemaal uit wat de ODH bedoelt, maar misschien kan de wethouder iets toelichten wat dan de digitaliseringsvraag bij de ODH is en of de Omgevingsdienst Haaglanden dat zelf doet of ook wat zij noemde in samenwerking met andere Omgevingsdiensten? Zodat ze niet ieder het wiel zelf hoeven uit te vinden. Dat geldt ook voor datakwaliteit en de ideeën die ze erover hebben. Ze willen beter inzichtelijk maken wat ze doen met data en dat ook kunnen delen met elkaar. Dat lijkt ons zeker een goed plan. We vragen ons dan wel af: is dat dan gelijk aan wat andere Omgevingsdiensten doen? Zodat ze ook daar niet zelf programma's of zelf datavisualisaties maken en daar geld aan uitgeven, terwijl er ook al voorbeelden ergens anders liggen die herhaald kunnen worden, inclusief trajecten bij VNG en het Rijk. En dus die andere vijf. Even kijken. En de vraag of die datasets die gemaakt worden door de Omgevingsdienst Haaglanden dan ook openbaar worden. Zit dat hier ook in? Dat is misschien dit tikkeltje inhoudelijk, maar heeft wel ook met het geld te maken. Het ziekteverzuim is echt heel hoog. Is toch nog een vraag aan de wethouder. Wij weten nooit wat er achter ziekteverzuim is en als raad gaan wij niet over die organisatie. Maar zoveel uitval bij een dienst, die zo belangrijk is voor kwaliteit van onze leefomgeving, daar maken we ons echt wel zorgen over. En ik hoop dat hij dat mee wil nemen. En zelf zijn we nog heel benieuwd naar de eerste ervaring van de Omgevingswet. Dat komt nu in de begroting helemaal niet terug. Eerder is aangegeven dat dat mogelijk wel effect heeft op de begroting. Dus ik vond het wat opvallend dat of wij het niet hebben gelezen of dat het nog niet zichtbaar is, maar misschien kan de wethouder er iets over zeggen en hebben wij het helemaal mis.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oude Alink, ga uw gang.

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Korte vragen over deze stukken. De bezuinigingstaakstelling is niet helemaal behaald, dus de ODH stelt voor dat gemeenten 3 procent minder van de diensten afnemen. Nou zegt Rijswijk: intern kunnen wij dat niet opvangen, dus maak alstublieft inzichtelijk wat

de gevolgen zijn van een verlaging van het werkvolume volgend jaar, met behoud van kwaliteitsniveau. En wij zijn benieuwd of hier misschien een alternatief voor is hoe we dit wel kunnen opvangen.

De voorzitter: Dank u wel, geef ik graag het woord aan de wethouder. Ga uw gang.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. In het algemeen geldt hier natuurlijk eigenlijk hetzelfde voor als voor de gemeenschappelijke regeling GGD die ik net beantwoord heb. Inzichtelijk maken van de bezuinigingsopgave en dat is lastig, zeker ook bij de ODH, omdat de ODH voor een groot deel werkt met een PxQ-systeem. Dus feitelijk wat wij bij hen neerleggen, daar krijgen wij een rekening voor. En dat geldt voor alle gemeentes. Natuurlijk zijn er wel gemeenschappelijke dingen die we doen, maar zo is wel ook hun hele financiële stroming voor een groot deel opgebouwd. En dan is het lastig om te gaan bezuinigen. Dan moet je dus kijken naar de interne processen en dan zul je dus ook en deze vraag had ik ook wel van hen verwacht, moeten kijken naar wat leg jezelf bij hen neer? En wij als gemeente Rijswijk met onze bouwopgave leggen vrij veel bij hen neer. Dus we zijn ook zeer kritisch daarop en daarom hebben we hen gevraagd: maak dat goed inzichtelijk en kijken of we daar op een goede manier, wat heeft dat dan voor gevolgen voor ons, wat voor wat voor vergunningstraject zouden we het dan hebben? Zou het vertraging opleveren of zou dat wellicht zelfs problemen met projecten opleveren? Dus dat soort dingen willen we graag inzichtelijk zien. En u vraagt mij: zijn er dan alternatieven voor? Ja, die heb ik niet direct zo bij de hand, want als ik die gehad, had ik die hier wel in de zienswijze opgenomen, zoals u zult begrijpen of in de algemeen bestuursvergaderingen. Dus dat is lastig. Even kijken hoor. De vragen van de PvdA heb ik nog niet beantwoord digitaal. Dus die ga ik nu eventjes langs. En dat gaat ook over het werkvolume 3 procent. Ja, omdat we dat nog niet kunnen aangeven, maar we verwachten wel dat dat dus effect zal hebben op milieuvergunningverlening en op toezicht en handhaving. Dat is uiteindelijk natuurlijk wel de grootste berg werk waar wij de ODH voor gebruiken. Dus daar zullen ook de effecten te zien zijn. En de ODH gaat dat dus in aanloop naar het werkplan voor 2026 inzichtelijk maken. We hebben ook in de zienswijze opgenomen dat wij voor Rijswijk die impact op een goede manier willen zien. Zijn wij bereid om voor het behoud van het huidige niveau van toezicht en handhaving ons uit te spreken? Ja, dat zijn we en dat is ook de reden dat wij dit in de raad hebben voorgelegd, om beperking werkvolume niet als bezuinigingsoptie op te nemen. Maar goed, het gesprek moet daarover nog gevoerd worden. Kan het college in de zienswijze aandringen op concretiseren van maatregelen indicatoren rondom informatiebeveiliging en data gedreven werken? Wat wij hier nu al in doen en dat is ook in het algemeen, u vraagt mij een aantal vragen: kunt u extra daarop aandringen of kunt u daar op een andere wijze op aandringen? Dat kan natuurlijk. We dringen hier ook op aan in de algemene bestuursvergaderingen, maar als u wenst dat wij dat in de zienswijze gaan doen, zoals de voorzitter net al aangaf: dan zult u dat via een amendement moeten doen. Nogmaals, voor de informatiebeveiliging en data gedreven werken, die indicatoren, daar vragen wij aandacht voor, ook in deze zienswijze. Transparantie op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord inkopen. Dit wordt ook meegenomen in de zienswijze. Maar nogmaals als u dat sterker wilt zien dan kan dat natuurlijk. De financiële impact van regionale samenwerking en of daarbij voldoende rekening wordt gehouden met de betaalbaarheid en de lokale regierol van Rijswijk? Wat we daarmee, de regionale samenwerking van de Omgevingsdienst is betrokkenheid, vooral met de provincie Zuid-Holland, in de vorm van inzet, personele capaciteit en financiële middelen, is groter. Dus als lid van de Omgevingsdienst profiteren wij als gemeente Rijswijk ook van de inzet van de provincie Zuid-Holland. Dus in verhouding is de financiële impact van de samenwerking door Rijswijk in principe gering, omdat een deel daarvan door de provincie wordt gefinancierd en dat geldt voor alle gemeenten eigenlijk. Alle aangesloten gemeenten dragen een klein deel bij. Bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsmarktbenadering en het programma informatiebeveiliging en AVG. Dan welke

acties acht het college wenselijk richting de ODH om het gestegen ziekteverzuim structureel terug te brengen? Dat vind ik lastig. Ik weet dat de OHD hier continu mee bezig is. En wij zien het ook als een zorg. Het heeft ook echt wel te maken niet zozeer met nieuw ziekteverzuim als wel langdurig, echt een langduriger ziekteverzuim. En dat kan natuurlijk best wel impact hebben op de cijfers. Het feit dat de cijfers nu stijgen, dat heeft mij ook zorgen gebaard. Daar hebben we ook over gesproken in het algemeen bestuur, maar nogmaals, voor zover ik kan zien, zitten ze daar bovenop en is het aan hen om verder daar de stappen in te zetten. Maar nogmaals, wel een zorg die wij hebben. Dan vroeg u mij nog de digitaliseringsvraag zelf. Dat vind ik lastig. Ik weet dus dat er veel samengewerkt wordt met andere Omgevingsdiensten, ook met de provincie, maar de wat diepere inhoud daarvan, moet ik u toch echt schuldig blijven hoe dat exact in elkaar zit. Dat kunnen we via ambtelijke bijstand doen. Dat moet op zich geen probleem zijn. Datadelen geldt eigenlijk een beetje hetzelfde voor natuurlijk werken we samen, ook de provincie heeft hier duidelijk een rol in. En dan vraagt u mij nog een bespiegeling van de Omgevingswet. Hoe gaan we daarmee om? Hoe gaat de Omgevingsdienst daarmee om? De Omgevingsdienst was natuurlijk al een tijdje ook in het testtraject betrokken bij de Omgevingswet en daar zijn we dus ook druk mee. We merken ook dat het echt wel zichtbaar is binnen de adviezen die wij krijgen, maar ook binnen alle vraagstukken die opgepakt worden. En het leidt al tot een andere manier van denken. De Omgevingswet is natuurlijk ook bedoeld om een andere manier van denken te krijgen. Ja, tenzij, in plaats van nee, mits. Dus daar zit best wel, ook voor hen, een stap in die binnen de organisatie wat mij betreft in ieder geval goed opgepakt wordt en daarom komt hij ook niet terug in deze zienswijze. Voorzitter, volgens mij heb ik alle vragen beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dat denk ik ook. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dan kijk ik even naar u twee. Nee. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ik zou even bevestigen dat ik de vraag over digitalisering en datakwaliteit dan toestuur, zodat we schriftelijk, maar los van deze zienswijze, kunnen ...

De voorzitter: Dank u wel, perfect. Dan vraag ik me af of dit stuk als een akkoordstuk naar de vergadering mag. Ja, mooi.

9. Zienswijze ontwerp begroting 2026 Avalex

De voorzitter: Gaan we door een agendapunt 9, zienswijze ontwerp begroting 2026 van Avalex. Is er iemand die daarover het woord wil voeren? Niemand, mooi. Mag deze dan als akkoordstuk naar de raad? Ja. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Wij hadden vragen ingestuurd, dus wellicht kunnen die beantwoord worden.

De voorzitter: Ik kijk dan heel even naar het college of u een antwoord paraat heeft wat dat betreft en anders of u daar schriftelijk op terug wilt komen.

De heer Wit: We waren bij Avalex aangekomen, begrijp ik?

De voorzitter: Precies.

De heer Wit: Ja, dat heb ik wel. Ik zat nog even mijn vorige agendapunt af te ronden. Het OHT heeft u een vraag over gesteld of dat is meegenomen in de ramingen van Avalex? Nee, dat is niet meegenomen in de ramingen van Avalex. De rol van Avalex is daarin ook feitelijk vrij beperkt, zoals ik ook in het Forum heb aangegeven. Uiteindelijk denken ze natuurlijk wel mee in het proces, maar zal

de rol van Avalex straks zitten in het inruilen van de containers, dus het afhalen van de grote verzamelcontainers en veel minder in de verdere werkzaamheden. De gemeente is eigenaar van het systeem en de gemeente is dus ook verantwoordelijk voor de financiering van het systeem. Dus dat is mijn antwoord op die vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Helder, mijnheer Van der Veer? Mooi. Mag dit agendapunt als akkoordstuk naar de raad? Mevrouw Ten Brummelaar, ga uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Als akkoordstuk, mits.

De voorzitter: Prima, u wilt wellicht een amendement gaan indienen? Mocht dat het geval zijn inderdaad, dan gaat deze toch als bespreekstuk behandeld worden.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dat laten we u tijdig weten uiteraard.

De voorzitter: Duidelijk, dank u wel

10. Zienswijze Veiligheidsregio begroting 2026-2029

De voorzitter: Gaan wij naar agendapunt 10, zienswijze Veiligheidsregio begroting 2026-2029. Is daar woordvoering op van iemand? Alleen mevrouw Woudstra, ga uw gang.

Mevrouw Woudstra: We wilden allereerst danken voor de inzet van de brandweer natuurlijk voor onze zorg en veiligheid. We hebben veel positieve reacties gezien bijvoorbeeld op de open dag. We hebben eerder wel in zienswijzen gevraagd naar preventie, dus ik dacht wel goed dat zij ook even horen wat wij hebben gezien dat ze er zijn en ook aan preventie doen. En dank daarvoor. Heel belangrijk dat er ook aandacht voor blijft. We begrijpen in de zienswijze dat er wordt aangegeven om niet een bestemmingsreserve op te nemen, maar terug te storten zoals jaarlijks gebruikelijk is naar gemeenten toe als er overschotten zijn. Dat steunen wij ook. Dus de zienswijze kan wat ons betreft zo blijven. En dan is er inderdaad een zin die niet helemaal loopt, maar daar zal ik het maar niet over hebben. Maar er was wel een puntje, want we hebben de afgelopen jaren gevraagd om de evaluatie. Die gaat er dan nu aankomen, omdat Rijswijk meer betaalt dan andere gemeenten. Dat is toegelicht, maar die zin die loopt niet helemaal en er staat ook in dat het niet helemaal is weggenomen. Nu dacht ik dat het gewoon ieder nog steeds gewoon bij zijn eigen standpunt stond, naar aanleiding van de presentatie, maar ik ben even aan het rondkijken bij de rest van de raad hoe die erin zitten. Wat mij betreft, als die zin wat wordt aangepast, zodat die ook loopt, staat het er wel goed, maar het lijkt nu alsof we terugkomen op onze eerdere ingenomen standpunten. Dat was volgens mij nog niet het geval. En daar wilde ik aan toevoegen dat Rijswijk betaalt meer voor de brandweer. Dat is toegelicht waarom, maar Rijswijk wordt nu ook meer gekort door het Gemeentefonds. Die toelichting kun je ook zes keer geven, maar het is ook gewoon een feit. En dat kunnen we ook als argument gebruiken naar de andere gemeenten. Jullie worden minder gekort op het Gemeentefonds en dus houd je meer geld over voor veiligheid en zo wordt het anders wel heel erg jij-bakken. Maar in die evaluatie denk ik dat we echt nog wel meer punten kunnen maken dan dat we nu doen. Dus dat is alleen over die ene zin.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn ook schriftelijk wat vragen van de fractie van de PvdA binnengekomen. Als ik die zo een-twee-drie doorkijk, zit daar ook wel iets buiten de zienswijze om. Heeft de wethouder behoefte om daar kort op in te gaan op dit moment en anders schriftelijk op terug te komen?

De heer Van Damme: Voorzitter, als het mag, ik wil ze ook wel nu beantwoorden.

De voorzitter: Uiteraard, ga uw gang.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Ook bij afwezigheid van de burgemeester mag ik deze mooie gemeenschappelijke regeling voor mijn rekening nemen. Dus dank voor de steun voor de zienswijze. Ik denk dat er ook een prima zienswijze ligt. Die zin moet even lopend gemaakt worden. Als ik het van een afstandje bekijk, heb ik niet de indruk dat er een ander standpunt wordt ingenomen, dus dat standpunt blijft gewoon hetzelfde. Het jij-bakken, moet ik nog wel even op reflecteren. Dat is natuurlijk helemaal niet nodig. Ik denk als je het gewoon vanuit de inhoud aanvliegt en daar ligt een goede evaluatie, dan kunnen daar ook goed afgewogen, vanuit alle invalshoeken, weer opnieuw besluitvorming plaatsvinden. En we gaan er ook voor zorgen dat we of tenminste, de burgemeester heeft mij toegezegd dat ze daar ook, mij toegezegd dat is niet zo heel belangrijk, maar de burgemeester heeft gezegd dat ze zich gaat inspannen dat die evaluatie ook onafhankelijk en goed zal verlopen. Dus daar heeft ze zeker oog voor. Er zijn een aantal vragen gesteld door de PvdA. Ik ga ze gewoon even mondeling af, omdat er nog niet de mogelijkheid was om het aan de griffie door te sturen. Kan altijd nog achteraf worden geüpload hoor. Dat is niet zo'n probleem. Maar de PvdA had wat zorgen over de veiligheid onder druk of het college kan bevestigen dat verdere bezuiniging op brandweezorg onverantwoord is vanwege de stedelijke groei. Om het maar kort te zeggen. Het sluiten van kazernes is natuurlijk onwenselijk. En die sluiting die werkt natuurlijk zowel lokaal door als regionaal, als je kazernes sluit. Dat brengt ook met zich mee dat brandweervoertuigen van een verdere locatie moeten komen. Dus in die zin zijn we daar natuurlijk niet bij gebaat dat er brandweerkazernes gaan sluiten. Daar is nu nog geen sprake van. En dan over dat overschot. Daar zijn nog wat vragen over gesteld. De zienswijze is daar klip en klaar over in principe, want anders zou het wel heel erg sigaar uit eigen doos worden. Je reserveert een overschot aan de ene kant, en die presenteert je als een bezuiniging een ander jaar. Ik hoop dat die vraag ook hiermee voldoende is beantwoord. Die FLO, of dat voortgezet kan worden die informatievoorziening in die begroting. Het antwoord is ja. Dat gaan we structureel meenemen in die rapportages of tenminste de VA gaat dat structureel meenemen per begroting 2026. En we gaan er ook op toezien dat dat gebeurt. Dan die verdeelsystematiek ben ik denk al een beetje op ingegaan. Ik weet niet of dat nog verdere toelichting behoeft? Dat even in reactie op de vraag van de PvdA, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Woudstra, met de toezegging dat de zin weer kloppend gemaakt wordt, mag deze als u akkoordstuk naar de Raad? Mooi.

11. Zienswijze Industrieschap De Plaspoelpolder: ontwerpbegroting 2026-2029

De voorzitter: Gaan we naar punt 11, zienswijze Industrielandschap de Plaspoelpolder ontwerpbegroting 2026-2029. Is daar iemand die daar woordvoering op heeft? Nee. Mag deze dan ... Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ik dacht dat ik vragen had gezien van anderen ook, maar dat lag dan aan mij. Drie korte. Blij met de investeringen, dat we ook nu naar de grotere ... Dat we gegroeid zijn in het aantal terreinen waar Haaglanden over gaat, in de Plaspoelpolder over gaat. Dus daar fijn dat dat goed, met prettige groene werkplekken. Fijn dat dat ook terugkomt in onze zienswijze. En er waren beantwoordingen van de PvdA. Daar wilde ik me bij aansluiten, want er werd gevraagd naar de mkb. Een mooi antwoord even dat de mkb ook plekken krijgt en ook er gekeken wordt elke keer naar die werkplekken, dat het mkb aan boord komt. Daar waren we heel blij mee om te horen. En blij vooral inzetten op schoon heel veilig groen. Dus dat staat er wat ons betreft nu goed in. En dan één vraag: is

er een reden dat ook mobiliteit niet wordt genoemd? Wij dachten dat dat ook een van de actiepunten was. We kunnen het mis hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. En dank voor deze zienswijze en de beantwoording van onze vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, ik heb één vraag gehoord, dus aan u nog even het woord.

De heer Van Damme: Dank, voorzitter. Of mobiliteit in de activiteiten van het IPP zit. Dan bij mijn weten niet primair, maar wel secundair. Ik weet niet of dat een antwoord is, maar de hoofdactiviteit van het IPP is gewoon uitgifte van bouw kavels, die hebben niet meer, van bedrijfsterreinen, dus dat doen we nu gewoon herontwikkelen. Dan kan je ook wel eens een deel van een ... Daar kan je ook mobiliteit bij betrekken, maar daar ligt het niet primaat.

De voorzitter: Duidelijk, mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Ja, dank. Als ik dan meteen de tweede termijn. Voor ons was het meer, omdat ze schoon, heel veilig, groen herinrichten allemaal. Ook in de zienswijze gaan wij daarop in, maar mobiliteit benoemen we niet, maar als dat nu niet tot problemen leidt, gaan wij daar niet een amendement voor indienen. Maar het lijkt me wel een goed gesprek dan nog bij een vervolg.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Mag deze als akkoordstuk naar de raad. Yes, mooi.

12. Zienswijze begroting 2025-2028 GRB Delft-Rijswijk en begrotingswijziging 2024 GRB Delft-Rijswijk en jaarrekening 2024

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 12, zienswijze begroting 2026-2028 van de GRB Delft-Rijswijk en begrotingswijziging 2024 GRB Delft-Rijswijk een jaarrekening 2024. Is er iemand die daarop het woord wil voeren? Mijnheer Van 't Eind en mevrouw Woudstra. Wat een verrassing. Dan geef ik het eerst het woord aan mijnheer Van 't Eind, ga uw gang.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Ik was eigenlijk wel benieuwd naar het antwoord op de vraag die de PvdA stelt en afhankelijk van het antwoord of het ook dan de moeite loont om, stel dat die servers, dat het gewoon Microsoft servers zijn, om niet ook in dit in dit gemeenschappelijke regeling verband een keer te gaan zeggen van we zouden toe moeten naar servers die in Europa staan en niet in de Verenigde staten. En dan is het een overweging om daar een amendement van te maken voor die zienswijze. Maar dan ben ik ook toch wel even benieuwd naar hoe het college daarnaar kijkt en of dat heel zinvol is. Dat vind ik wat moeilijk om in te schatten. Ik vind het wel serieus een belangrijk punt, naar aanleiding van die vraag van de PvdA, of we daar niet ook gewoon echt iets mee zouden moeten. Maar ik wacht ook even het antwoord van het college af.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Woudstra, ga uw gang.

Mevrouw Woudstra: Over de Cloudstrategie. Er wordt melding gemaakt dat we een Cloudstrategie gaan maken voor Rijswijk. Dat doet mij vermoeden dat er nu geen Cloud strategie is. Nu wordt er op allerlei plekken een Cloudstrategie gemaakt en die voor Rijswijk en Delft sluiten hopelijk aan bij die van de VNG. Hier staan natuurlijk de kosten in. Dus men vraag is: zijn dit dan de kosten om naar aanleiding wat de VNG en de Rijksoverheid aan kaders meegeven, dan tot een Cloudstrategie te komen of zijn dit de kosten als we er zelf alles aan gingen doen om een Cloudstrategie te maken? En is dit iets dat de GR dan dus zelfstandig oppakt of samen met anderen? En sluit dan eigenlijk ook aan

bij de vragen van PvdA en GroenLinks over hoe ga je om met Cloud en waar je ook je digitale weerbaarheid en je onafhankelijkheid hebt geregeld? En daarnaast nog een vraag. Ik zie dat we best wel veel inhuren. Ik ben benieuwd, gezien ook de specifieke punten die we hebben meegegeven om te bezuinigen, of er dan ook acties zijn om die inhuur te beperken. Ik zag die zo snel niet terug. Mogelijk is dat al wel het geval. En de overige dienstverlening van Rijswijk is veel hoger dan die voor Delft. Nemen wij dan hele andere dingen af dan Delft of hebben wij iets anders in die gemeenschappelijke regeling zitten? Of begrijpen wij het niet helemaal wat ze hier dan mee bedoelen? En dat vroegen we ons ook af. Dan de werkplek, daar kom ik nog wel schriftelijk op terug.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer, u nog het woord in verband met de ingezonden vragen?

De heer Van der Veer: Nee, de vragen zijn gesteld en we kunnen aansluiten bij een aantal vragen die door collega 's zijn gesteld.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan het college.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter en ook dank voor de vragen vanuit uw raad. Laat ik even beginnen met de Cloudstrategie, de vragen van mevrouw Woudstra. We hebben een Cloudstrategie en Delft heeft ook een Cloudstrategie. En waar het in die gemeenschappelijke regeling nou om gaat, is wat het effect van die Cloudstrategie is op de serverruimte die we nodig hebben. En dat is nu precies eigenlijk waar we al een tijdje mee aan het aan het stoeien zijn. Hoe ontvlecht je dat nu goed? Want wij hebben ongeveer 75 procent van onze services of applicaties in de Cloud gezet. Dat betekent dus simpelweg dat we minder servercapaciteit nodig hebben, maar het is wel dezelfde server als waar Delft op zit. Maar hoeveel is dat dan en kan je dat dan ook opsplitsen in dat je een bezuiniging op realiseert? Dat soort vraagstukken zijn we nu echt aan het kijken. Want dus dat even ter nuancering. En ook Delft heeft een Cloudstrategie. Dat ik weet. En binnenkort heb ik overigens ook op bestuurlijk niveau een gesprek over hoe beide Cloudstrategieën op welk pad die nu zijn en wat voor effect dat dan heeft op de dienstverlening doe we vragen van die GRB. Dus onder andere die servercapaciteit. We hebben dus vanaf 2026 voor Rijswijk of 2027, in ieder geval een half miljoen als bezuinigingsopgave erin gezet, want we hebben simpelweg minder servercapaciteit nodig, er moeten minder servers draaien. En het serverpark moet worden vernieuwd ook in Delft. Dus dat is in reactie op die vraag. Als het gaat om de inhuur. Er is vaak wel specifieke kennis nodig voor specifieke klussen. Bijvoorbeeld als het hier gaat om de uitrol van die data van die werkplekken die we onlangs hebben gemigreerd of naar een nieuw systeem zijn gegaan. Dus daarin zit die inhuur. Maar ik merk wel op dat voor de begrotingswijziging die voorligt in ieder geval 700.000 euro wordt bezuinigd in het lopend jaar. Dus dat is ook een effect, wat niet alleen aan die inhuur is toe te schrijven, want dat is vooral de mindere dienstverlening die wij vragen. Dus die overige dienstverlening dat zit hem ook en daar zijn we dus ook even stevig naar aan het kijken van hoe je dat nu goed presenteert. Wij vragen meer diensten dan Delft dat doet. Dus ook bijvoorbeeld voor werkplekken hebben we andere apparatuur, dus daar heb je andere dienstverlening ook voor. En het is nog niet heel erg scherp hoe dat precies in elkaar zit, ben ik met u eens. Ik ga daar de komende tijd ook nog naar kijken, om dat duidelijker te krijgen, zodat het klip-en-klaar is wat het Rijswijkse deel is en wat het Delftse deel is en dat is al klip-en-klaar, maar dat moet ook helder en transparant zijn wat dat betreft. Dan de vraag waar iedereen op zit te wachten. In ieder geval mijnheer Van 't Eind, gaf hij in zijn bijdrage aan, u ook mevrouw Woudstra. De vraag van de PvdA was: de GRB werkt voor zover wij, de PvdA, dat heeft begrepen, toe naar een hybride systeem, waar nu gebruik wordt gemaakt van een onpremise server omgeving. Onpremise is op locatie een server. Graag zouden wij te weten willen komen waar de servers zullen staan van de Cloudservers en het hybride systeem. In de huidige geopolitieke realiteit is dat helaas een vraag die relevant is geworden ter borging van de informatiebeveiliging en

gegevensbescherming. Dus dat was uw vraag. Die zal ik ook beantwoorden. Ik heb hem hier ook wel voor me. En die geopolitieke situatie die raakt ons natuurlijk langs alle kanten. Ik denk ook dat ik dat al eerder gezegd heb in een debat of in een Forum, dat we ook goed moeten kijken hoe de Rijksoverheid ons daar doorheen loodst. Maar voor het antwoord nu, we maken dus wel gebruik van een hybrideomgeving, waar op dit moment 70 procent van de gebruikte applicaties in de Cloud draait en de overige op premisses die in Nederland staan en volledig in eigen beheer zijn van de GRB. En voor alle applicaties die in de Cloud draaien, is vanwege informatiebeveiliging, privacy, heeft de voorkeur en de vereiste dat de servers van deze clouddiensten op een locatie staan binnen de EER, dus de Europese Economische Ruimte en daarmee qua wetgeving onder de Europese wetgeving vallen. Conform de VNG-standaard doen we dat. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan dient het betreffende land aan de eisen te voldoen conform het adequaatheidsbesluit van de Europese Commissie. En specifiek voor bijvoorbeeld Microsoft 365-applicaties is het zo dat de servers van Nederland in Dublin staan. Dus dat nog even ter beantwoording daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Wilt u nog iets in de tweede termijn, mijnheer Van 't Eind of is het allemaal volledig duidelijk? Prima. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank voor de antwoorden. Heel goed om te horen, ook de inhuur. Nu hoorde ik wel een toezegging, dat er nog teruggekomen wordt op hoe het dan zit inderdaad met onze overige uitgaven en waarom we daar zoveel diensten afnemen. Als het mogelijk is, krijg ik daar te zijner tijd wel meer inzicht in, als dat inzicht er is.

De voorzitter: Dank u wel. U mag er nog heel kort op reageren.

De heer Van Damme: Dat kan ik gerust toezeggen.

De voorzitter: Perfect, mooi. Kan ik concluderen dat we dit agendapunt als akkoordstuk naar de raad gaan brengen? Ja, mooi.

12. Sluiting

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt 13, de sluiting. Ik wil u allen bedanken voor de aandacht en het kort en bondig vergaderen, zoals onze burgemeester ook altijd aangeeft. Dank u wel en absoluut en voor het schriftelijk van tevoren indienen van de vragen, ook hartstikke bedankt. Dat scheelt enorm in de tijd. Wens ik allen een fijne avond. Dank u